

POSTANOWIENIE
KOMISARZA WYBORCZEGO W CIECHANOWIE

z dnia 8 stycznia 2018 r.

**w sprawie uchylenia uchwał Rady Gminy Ojrzeń w sprawie podziału Gminy na obwody głosowania
oraz podziału Gminy na okręgi wyborcze**

Na podstawie art.17 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2017 r. poz.15, poz.1089 i z 2018 r. poz.4) w związku z postanowieniem Nr DCI-0012-8/17 Komisarza Wyborczego w Ciechanowie z dnia 2 października 2017 r. w sprawie wezwania Rady Gminy Ojrzeń do wykonania zadania zgodnie z prawem dotyczącego podziału gminy na okręgi wyborcze i obwody głosowania oraz wobec upływu terminu do wykonania tego zadania - Komisarz Wyborczy w Ciechanowie postanawia, co następuje:

§ 1. Uchyla się z powodu naruszenia prawa uchwałę Nr XXX/183/17 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 22 września 2017 r. w sprawie podziału Gminy Ojrzeń na stałe obwody głosowania (Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego z 2017 r. poz. 8412).

§ 2. Uchyla się z powodu naruszenia prawa uchwałę Nr XXX/184/2017 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 22 września 2017 r. w sprawie podziału Gminy Ojrzeń na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym (Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego z 2017 r. poz. 8413).

§ 3. Postanowienie podlega niezwłocznie doręczeniu Radzie Gminy Ojrzeń oraz przekazaniu Państwowej Komisji Wyborczej i Wojewodzie Mazowieckiemu.

§ 4. Postanowienie wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego oraz podaniu do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej i w sposób zwyczajowo przyjęty na obszarze Gminy Ojrzeń.

Komisarz Wyborczy
w Ciechanowie
Lidia Maria Koczyska
Lidia Maria Koczyska

Uzasadnienie

W dniu 28 września 2017 r. do Komisarza Wyborczego w Ciechanowie wpłynęła uchwała Nr XXX/183/2017 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 22 września 2017 r. w sprawie podziału Gminy Ojrzeń na stałe obwody głosowania podjęta na podstawie art. 12 i 13 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2017 r. poz.15 i poz.1089) oraz uchwała Nr XXX/184/2017 z dnia 22 września 2017 r. w sprawie podziału Gminy Ojrzeń na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym podjęta na podstawie art. 419 i art. 421 Kodeksu Wyborczego.

Komisarz Wyborczy stwierdził, że powyższe uchwały Rady Gminy Ojrzeń naruszają zasadę stałości podziału na obwody głosowania, o której mowa w art.12 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego oraz zasadę stałości okręgów wyborczych, o której mowa w art. 419 Kodeksu wyborczego.

W świetle art. 419 § 1 Kodeksu wyborczego podział gminy na okręgi wyborcze jest stały. Okręg wyborczy obejmuje część obszaru gminy. W gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy. Jednostki pomocnicze gminy łączy się w celu tworzenia okręgu lub dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych, jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa. Jednostkę pomocniczą gminy dzieli się na dwa okręgi wyborcze lub więcej okręgów wyborczych również wtedy, gdy w gminie niebędącej miastem na prawach powiatu liczba radnych wybieranych w danej jednostce pomocniczej byłaby większa niż 1. Zmiany granic okręgów wyborczych mogą być dokonywane najpóźniej na 3 miesiące przed upływem kadencji. Przesłanki zmian są określone w art. 421 § 1 Kodeksu Wyborczego, a mianowicie: jeżeli konieczność taka wynika ze zmiany w podziale terytorialnym państwa, zmiany granic jednostek pomocniczych gminy, zmiany liczby mieszkańców danej gminy, zmiany liczby radnych w radzie gminy lub zmiany liczby radnych wybieranych w okręgach wyborczych (art. 421 § 1 Kodeksu Wyborczego).

Podział na okręgi wyborcze, ich granice i numery oraz liczbę radnych wybieranych w każdym okręgu ustala, na wniosek wójta, rada gminy według jednolitej normy przedstawicielstwa obliczonej za pomocą podzielenia liczby mieszkańców gminy przez liczbę radnych wybieranych do danej rady, z uwzględnieniem następujących zasad:

1) ułamki liczby mandatów wybieranych w okręgu wyborczym równe lub większe od 1/2, jakie wynikają z zastosowania normy przedstawicielstwa, zaokrągla się w górę do liczby całkowitej;

2) jeżeli w wyniku postępowania, o którym mowa w pkt 1, liczba radnych wybieranych w okręgach przewyższa liczby wynikające z art. 373 Kodeksu Wyborczego, mandaty nadwyżkowe odejmuje się w tych okręgach wyborczych, w których norma przedstawicielstwa jest najmniejsza; w wypadku gdy liczba mandatów jest mniejsza od wynikającej z art. 373 Kodeksu wyborczego, dodatkowe mandaty przydziela się tym okręgom wyborczym, w których norma przedstawicielstwa jest największa (zob. art. 419 § 2 Kodeksu wyborczego).

Zgodnie z art. 417 § 2 Kodeksu wyborczego okręgiem wyborczym w gminach na terenach wiejskich jest jednostka pomocnicza gminy, tj. sołectwo.

Zgodnie z art. 12 § 2 i 3 Kodeksu Wyborczego podziału gminy na stałe obwody głosowania dokonuje rada gminy w drodze uchwały na wniosek wójta. Stały obwód głosowania powinien obejmować od 500 do 3000 mieszkańców. Państwowa Komisja Wyborcza wyjaśniła w piśmie ZPOW z dnia 20 lipca 2015 r., że przez „zmianę liczby mieszkańców w gminie” prowadzącą do dokonania zmiany w podziale na obwody głosowania należy rozumieć taką zmianę, która powoduje zmianę liczby radnych wybieranych w gminie lub granic okręgów wyborczych.

Liczba mieszkańców gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiła 4436 osób, a według stanu na dzień 30 czerwca 2017 r. wynosi 4338 osób. Zmniejszenie liczby mieszkańców o 98 osób nie stanowi przesłanki do dokonania nowego podziału gminy na obwody głosowania i okręgi wyborcze.

W myśl art. 12 § 2 oraz art. 419 Kodeksu Wyborczego Rada Gminy dokonuje podziału gminy na stałe obwody głosowania, a także na stałe okręgi wyborcze na wniosek wójta. Nie spełnienie tego obowiązku proceduralnego stanowi naruszenie przepisów Kodeksu Wyborczego.

Z treści w/w uchwał Rady oraz uzasadnienia do tych uchwał nie wynika, że Rada Gminy podjęła uchwały na wniosek Wójta Gminy Ojrzeń. A więc uchwały zostały podjęte bez wniosku właściwego organu.

Podjęcie przez Radę Gminy uchwały o podziale na okręgi wyborcze, wyznaczenie ich granic i numerów oraz ustalenie liczby radnych wybieranych w każdym okręgu bez wymaganego wniosku wójta jest działaniem sprzecznym z prawem. Wobec podobieństwa obecnej regulacji prawnej do poprzedniej nadal aktualne jest stanowisko NSA głoszące: "Do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję organu. W razie gdy przepis prawa ogranicza kompetencję organu przez przyznanie inicjatywy do uruchomienia kompetencji innemu organowi, to brak tej inicjatywy wyłącza dopuszczalność realizacji kompetencji, tym samym stanowi rażące naruszenie prawa. Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że w stosunku do uchwały rady gminy podjętej nie na wniosek wójta istnieją "podstawy do zastosowania sankcji nieważności" (wyr. NSA z 21.12.2010 r., II OSK 2180/10, Legalis).

Ponadto zgodnie z art. 419 Kodeksu Wyborczego podział gminy na okręgi wyborcze ma charakter stały i możliwa jest jego zmiana tylko w sytuacjach wskazanych w art. 421 § 1 i tylko w terminie wskazanym w tym przepisie. Przesłanka zmiany granic okręgów wyborczych powinna zostać wyraźnie wskazana w stosownej uchwale rady gminy. Uchwała Rady Gminy Ojrzeń nie zawiera takiego wskazania.

Powyższe braki uchwał skutkowały stwierdzeniem ich niezgodności z prawem.

Dotychczasowy podział Gminy Ojrzeń na stałe obwody głosowania dokonany uchwałą Rady Gminy Ojrzeń Nr XXIV/143/2012 z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz.Urz. Woj.Maz. z 2013 r. poz. 969) zmieniony uchwałą XXXVIII/226/2014 z dnia 13 marca 2014 (Dz.Urz.Woj. Maz. z 2014 r. poz.2827) jest zgodny z przepisami art.12 Kodeksu wyborczego i nie wymaga zmiany.

Zgodny z przepisami art.419 Kodeksu wyborczego jest również podział Gminy Ojrzeń na okręgi wyborcze określony w uchwale Rady Gminy Nr XXI/122/2012 z dnia 28 września 2012 r. (Dz.Urz. Woj.Maz. z dnia 2012 r. poz.6898) zmieniony uchwałą Nr XXXIX/232/2014 z dnia 31 marca 2014r. (Dz.Urz. Woj.Maz. z 2014r. poz.3606).

Na podstawie art. 17 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego Komisarz Wyborczy w Ciechanowie postanowieniem nr DCI-0012-8/17 z dnia 2 października 2017 r. wezwał Radę Gminy Ojrzeń do wykonania zadania w sprawie podziału gminy na obwody głosowania i okręgi wyborcze w sposób zgodny z prawem w terminie do dnia 29 grudnia 2017 r. .

Wobec bezczynności Rady Gminy Ojrzeń i upływu terminu na wykonanie powyższych zadań Komisarz Wyborczy na podstawie art. 17 Kodeksu Wyborczego postanowił uchylić z powodu naruszenia prawa uchwały Rady Gminy Ojrzeń z dnia 22 września 2017 r.:

- 1) Nr XXX/183/2017 w sprawie podziału Gminy Ojrzeń na stałe obwody głosowania (Dz.Urz. Woj.Maz. z 2017 r. poz.8412);

- 2) Nr XXX/184/2017 w sprawie podziału Gminy Ojrzeń na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu (Dz.Urz.Woj. Maz. z 2017 poz.8413).

KOMISARZ WYBORCZY
w Ciechanowie
Lidia Maria Kopczyńska

